

[Aksel Møller.]

Skaden kan blive af ganske uberegnelig Omfang, er tilstrækkelig til at motivere, at Staten ikke kan paatage sig Forpligtelse til at yde Erstatning. Og det forekommer mig, at selve det Krav, som det ærede Medlem Hr. Krag stillede, at Staten, efter at de 5 pCt. var opbrugt ved Skaderne, skulde rykke til Undsætning for Resten, kolliderer med den Kendsgerning, at Omfanget af Kravet kan blive saa uberegneligt og Statens Situation i alt Fald fra dette Stade saa uoverskuelig, at man vel bør betænke sig, inden man binder Staten for stærkt. Men jeg tror for Resten heller ikke paa, at nogen praktisk politisk Betragtning gør det muligt at søge denne Risiko for ødelagte Bygninger, saaledes som det fra visse Grundejer-kredse har været ønsket, placeret hos den. Jeg tror i alt Fald, at de Synspunkter, der er ved Magten i Dag i vort Land, vilde nægte at give den kriseramte Grundejer de beskædige Bygninger tilbage uden Omkostninger for ham og uden Indgreb i Ejendomsretten og uden Hensyn til hans personlige Trang. Jeg føler mig aldeles overbevist om, at den højtærede Indenrigsminister vil være enig med mig i den Betragtning — ogsaa ud fra sit Kendskab til sine politiske Forbundsfæller. —, at det vil være for meget at forvente, at man skulde erstatte den privatøkonomiske Interesse, som den enkelte Grundejer havde i en saadan Situation.

I øvrigt forekommer det mig, at Forslaget paa en ganske interessant Maade klarer Forholdet mellem Stat og Stand. Alene den Maade, hvorpaa Styreformens for disse Krigsforsikringsforbund er opstillet, synes mig at aabne ganske interessante Perspektiver for Overvejelse af, hvorledes saadanne Forhold kan klares, maaske ogsaa paa andre Omraader. Den Stand, hvorom der lovgives: Grundejere og Forsikringsselskaber, faar en Indstillingsret. Den højtærede Minister udpeger inden for de indstillede de Nævn, der skal klare disse Vanskeligheder, der skal administrere Krigsforsikringsforbundene. Man ser altsaa, at her er en Institution, der har Medlemmer: alle Forsikringstagerne, men ingen Generalforsamling, vel en Bestyrelse, repræsenterende Standen: Forsikringstagerne, men uden den sædvanlige Tilknytning af Repræsentantskab og Generalforsamling. Jeg peger paa den interessante Løsning af denne Side af Sagen, som, forekommer det mig, bør have al mulig Anerkendelse.

Der har allerede fra denne Plads været talt om Realkreditens Interesse i Sagen. Forholdet er jo, som ærede Medlemmer vil

vide, det, at det foreliggende Lovforslag ikke paa noget Omraade søger at drage Realkrediten med ind i Dækningen af den Risiko, der her foreligger. Ud fra en principiel Anskuelse vil jeg gerne sige, at det forekommer mig, Lovforslaget dermed er rigtigt affattet. Jeg deler naturligvis den Betænkkelighed, som det ærede Medlem Hr. Krag gav Udtryk for over for Tanken om at inddrage Realkrediten med Byrder i denne Forbindelse, men paa den anden Side synes jeg, at det vilde være interessant under den Udvalgsbehandling, som maa følge efter Behandlingen her i Salen, at faa Lejlighed til at lære de Synspunkter at kende, som har været afgørende for det sagkyndige Udvalg, da det — for det har sikkert ogsaa staaet over for dette Problem — afviste, at Realkrediten skulde være med deri. Jeg forstaar — og det har jo allerede fundet stærkt Udtryk, bl. a. hos den ærede socialdemokratiske Ordfører —, at man bestemt regner med, at Obligationerne vil have overmaade stor Interesse i en Lov som den paa-gældende. Men paa den anden Side forekommer det mig, at hvis man samtidig lader Realkrediten rykke ind med en eller anden Risiko af større eller mindre Omfang, saa tager man vistnok igen en Del af det, man har givet, og saa berører man det, som jeg synes er det fornemme i Tankegangen i Lovforslaget. Saa belaster man i dette Øjeblik, i den nuværende Situation, Obligationerne med en fremtidig Risiko, som man intet ved om, som er umaalig, og det er jo Hovedtanken i Lovforslaget, at intet i den nuværende økonomiske Situation i Landet bliver berørt af denne Lov, bliver bebyrdet med den fremtidige Risiko, som kan indtræde i Kraft af ulyksalige Hændelser, der kalder Bomber og Granater over Danmark.

Her maa jeg indskyde den Bemærkning, at paa et enkelt Punkt er der naturligvis allerede rørt ved Realkrediten, om end kun beskedent. Det er i Lovforslagets § 10, hvori det siges, at Realkreditpapirer har Tilbage-rykningspligt for de Forsikringsbidrag, som kan blive at opkræve, og dette har, som jeg allerede efter at have fulgt en Del af den Diskussion, der har været Landet over om dette Lovforslag, har lagt Mærke til, fremkaldt højt betænkelige Røster, og jeg kunde tænke mig, at Betænkkeligheden ikke vilde blive mindre fra den Side, om man tog et Skridt videre i samme Retning.

Men altsaa, det, som er det bærende Princip i Lovforslaget, det, som det ærede Medlem Hr. Krag kaldte dette, at det ikke havde noget med Forsikring, men kun med Risikofordeling at gøre, forekommer mig er